

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

МАКЕДОНСКИ
ЦЕНТАР ЗА
ГРАЃАНСКО
ОБРАЗОВАНИЕ

PROJEKT USAID-A ZA MEĐUETNIČKU INTEGRACIJU U PROSVJETI (PMIP)

ŠTO SMO
DO SADA
POSTIGLI?

PMIP je četvorogodišnja inicijativa s budžetom od 5,2 miliona dolara kojom su obuhvaćene sve osnovne i srednje škole u Makedoniji. Glavni cilj PMIP jeste ojačanje svijesti i obezbeđivanje različitih obuka i tehničke podrške i podsticaj školskim odborima, direktorima, nastavnicima i administraciji za podršku međuetničke integracije u obrazovanju. U projektu, u periodu januar - jun 2014, postignuto je slijedeće, za svaku od četiri komponente koje su međusobno povezane i nadopunjavaju se:

INFORMISANJE JAVNOSTI I ZAJEDNICA

- **Pripremni sastanci u novih šest općina iz Faze 3** održani su u Kavadarcima, Kočanu, Prilepu, Gostivaru, Ohridu i Skoplju u suradnji s partnerskom organizacijom za scenske umjetnosti „Multimedija“ na kojima su prezentovane aktivnosti iz projekta i dogovoreno koje će se škole uključiti u obukama i kreativnim radionicama za promociju kulturnog diverziteta i međukulturnog dijaloga.
- **Obuka obučavatelja za kreativne radionice** realizovana zajedno sa nastavnicima šest škola iz Faze 3 s ciljem izgradnje njihovih kapaciteta za pripremu modula i predvođenja predstojećih 12 kreativnih radionica s učenicima.
- **Kreativne radionice** su sprovedene u okvirima izabranih šest škola u novim općinama u Fazi 3, s ciljem izgradnje kapaciteta, proširivanja individualnog znanja i vještina za razvoj i primjenu međuetničke integracije kroz kreativne metode i pristup.
- **Forumsko-pozorišna debata** bilja je održana s timom PMIP, partnerskim organizacijama, predstavnicima USAID-a kao i usavršenim obučavateljima uključenim u projektu.

- **Forumsko-pozorišne debate** održane su sa nastavnicima-članovima timova za školsku integraciju iz osnovnih i srednjih škola iz više općina što je bilo iskorišćeno kao sredstvo za diskusiju u kontekstu međuetničke integracije u prosvjeti.
- **Šest obuka za izradnju multimedijalnih internet sadržaja u kontekstu međuetničke integracije u prosvjeti (Mladi kroz medije)** održano je u suradnji sa MIM-om čemu je prisustvovalo po dvoje učenika i nastavnika iz srednjih škola u regionima Skoplja, Kavadarca, Prilepa, Kočana, Gostivara i Ohrida. Ove obuke pomažu nastavnicima i učenicima da razviju vještine za pripremu multimedijalnih internet sadržaja preko kojih će promovisati djelatnosti vlastitih škola.
- **Javne debate** u okvirima aktivnosti „Debate za integraciju u školama“ bile su održane u debatnim klubovima u srednjim školama u općinama Kumanovo, Kičevo, Štip, Čair i Struga na kojima učenici debateri iznose svoje stavove kroz debatu na temama povezanim s međuetničkom integracijom u prosvjeti.
- **Pripremljeni kratki snimak s učesnicima kreativnih radionica** u srednjoj školi „Arseni

Obuka obučavatelja za kreativne radionice s nastavnicima iz šest odabranih škola iz Faze 3, održana u Skoplju.

Forum pozorišna radionica s nastavnicima - članovima SIT-a iz osnovnih i srednjih škola u više općina u Makedoniji, održana u Skoplju.

Jovkov“ povodom 8. marta, Dana žena u kojem se govori o prednostima stečenim kroz kreativne radionice. Snimak je objavljen na slijedećem linku:

<https://www.youtube.com/watch?v=WuyZ7KiHGxA>.

- **Prezentovani su završni proizvodi istraživanja na studijima na slučaju** od strane učenika srednje škole „Dimitrija Čupovski“ u Velesu. Tim sastavljen od deset mladih istraživača, predstavnika svake etničke zajednice zastupljene u školi prezentovao je dobre prakse proizilaze iz istraživanja.
- **Zajedničke učeničke djelatnosti i završni promotivni događaji** za proizvode iz djelatnosti među partnerskim školama bile su prosljeđene i dokumentovane od strane tima za PMIP. Priče o aktivnostima i prezentacijama bile su objavljene na internet strani PMIP.
- **Svečani događaji presjecanja vrpce** organizovani su u tri škole u općinama Vinica, Bitolj i Kočane za obilježavanje uspješnog svršetka procesa renoviranja.

Javna debata među učenicima iz SŠ „Cvetan Dimov“ iz Grada Skoplja i SŠ „Josip Broz Tito“ iz općine Centar (Skoplje). Debata je dio ciklusa debata zvanih „Debate za integraciju u škole“. Događaj se održao u zgradi Općine Čair.

GRADNJA KAPACITETA ŠKOLSKOG RUKOVODSTVA I NASTAVNIKA

- **Održan Forum za međuetničku integraciju u prosvjeti** na nastavničkim fakultetima u Makedoniji, s ciljem razvijanja koncepta međuetničke integracije u prosvjeti na nastavničkim fakultetima.
- **Sedam regionalnih sastanaka** organizovano je u Kočanu, Kavadarcima, Prilepu, Gostivaru, Ohrid i Skoplju s predstavnicima općina, osnovnih i srednjih škola koje su uključene u Fazu 3 implementacije projekta s ciljem da učesnici budu upoznati s konceptom međuetničke integracije u prosvjeti i dobiju pravac za započinjanje projektnih aktivnosti.
- **Napravljena je revizija osnovnog modula** u koji su dodate praktične aktivnosti i video prezentacija s primjerima uspješnih praktika za unapređivanje međuetničke integracije u prosvjeti. Dodata je i sesija za praćenje MIO aktivnosti na nivou škole i napravljene su promjene godišnjeg planiranja.
- **Jednodnevna radionica s usavršenim obučavateljima za mentorsku podršku** održana je s ciljem razvijanja vještina obučavatelja za mentorstvo kroz praktikovanje tehnika i strategija za davanje povratnih informacija o zajedničkim aktivnostima učenika mješovitog etničkog sustava.
- **Završene obuke timova za školsku integraciju** iz ciklusa trodnevni obuka sa TUI-jem iz 183 osnovnih i srednjih škola uključenih u Fazu 3 s ciljem da se učenici upoznaju s konceptom MIO.
- **U suradnji s timom državnih prosvjetnih inspektora prilagođeni su instrumenti Priručnika za integralnu evaluaciju** čime je omogućeno uključivanje elemenata međuetničke integracije u odgovarajućim instrumentima koji se koriste pri integralnoj evaluaciji.
- **Dvodnevna radionica** za obuku nastavnika održana u Strugi – treneri zajedničkih sportskih i zabavnih aktivnosti sa

FOTOGRAFIJA MJESECA

Po prvi put potpisan je Memorandum o partnerstvu među školama OŠ „Forina“, opština Gostivar i OŠ „Nikola Karev“ iz Kočana za vrijeme svečanog događaja presjecanja vrpce povodom završavanja procesa renoviranja u OŠ „Nikola Karev“, Kočani.

učenicima na kojoj su učestvovali timovi nastavnika 10 osnovnih višejezičnih škola.

- **Četiri mentorska susreta za škole iz Faze 2 održana** su s ciljem davanja podrške školama u naporima za uspješnu realizaciju i praćenje aktivnosti međuetničke integracije.
- **Mentorski susreti predstavnika stručnih službi, Školskih odbora i općinskih savjetnika za prosvjetu iz Pilot Faze i Faze 2** održani su sa ciljem sagledavanja funkcionalne postavljenosti među uključenima u PMIP na lokalnom nivou; da bi se dobila povratna informacija o statusu realizacije MIO aktivnosti i definisanja ključnih aktivnosti ciljnih grupa.
- **Realizovane su zajedničke sportske i zabavne aktivnosti** na kojima je učestvovalo 405 učenika i 44 nastavnika iz devet osnovnih škola.
- **Prvi mentorski susret sproveden** u 182 škole iz Faze 3 s ciljem obezbjeđivanja stručne podrške TUI-ju za sprovođenje obuka za diseminaciju na školskom nivou.
- **Obuke s predstavnicima stručnih službi i školskih odbora škola iz Faze 3** realizovane su s osam grupa predstavnika s ciljem da se učesnici upoznaju sa pristupom, metodama i djelatnostima za uključivanje i aktivno učešće roditelja u međuetničkoj integraciji u školama, i za praktični doprinos školskih odbora u promjenama za MIO.
- **Koncept za MIO bio je ugrađen u predmentim programima na nastavničkim fakultetima**, općije promjene bile su unesene u osam nastavnih programa, od kojih su u četiri nastavna programa unijete detaljnije promjene s navedenim deskriptorima.

Sportske i zabavne djelatnosti s učenicima iz OŠ „Alija Avdović“ iz sela Batinci, općina Studeničani, okolina Skoplja.

Učenci na promotivnom događaju proizvoda iz zajedničkih društvenih aktivnosti između OŠ „Braća Ramiz Hamid“ iz općine Šuto Orizari, istovremeno i domaćin događaja, i OŠ „7. Marsi“ iz Općine Čair.

ŠKOLE - UZORI

- **Konsultativni susreti sa SIT-om i realizatorima aktivnosti** održane u svakoj školi-uzoru za identifikovanje dobrih praktika pri realizaciji projektnih aktivnosti. Predstavljen je i model stvaranja prezentacije za promovisanje projekta.
- **Konsultativni susreti** održani s timovima uključenim u praćenju projektnih aktivnosti u školama-uzorima čime su analizirana dostignuća s fokusom na sledeće izazove za svaku školu posebno.
- **Organizovani promotivni događaji** za projektne aktivnosti škola-uzora o svemu što je rađeno u školama u prvom polугоđu, nakon čega je svaka škola nastupila s jednom integrisanom tačkom.
- **Održana je dvodnevna obuka za školske odbore** iz svih škola-uzora kojoj su prisustvovali savjetnici BRO-a, odgovorni za praćenje aktivnosti u školama-uzorima, kao i predstavnici suradničke organizacije Sumnal s ciljem senzibilizacije članova UO za MIO djelatnosti.
- **Redovni sastanci podrške** realizovani u školama-uzorima od strane tima za PMIP s fokusom na praćenju aktivnosti, poboljšanju s aspekta postizanja međuetničke integracije i planiranju završnih promotivnih događaja s proizvodima projektnih djelatnosti.

- **Obuke za uključivanje roditelja u školske aktivnosti** organizovane s roditeljima iz šest škola-uzora s ciljem upoznavanja s konceptom idealne škole s aspekta međuetničke integracije nakon čega su izrađeni i konkretni akcioni planovi.
- **Pilotirano osam radionica za usvajanje jezika** u OŠ „Petar Zdravkovski-Penko“ u Skoplju, po četiri radionice za dvije formirane grupe sastavljene od 20 učenika koji pohađaju nastavu na makedonskom i albanskom nastavnom jeziku.
- **Dvodnevna obuka za roditelje za podizanje svijesti o potrebi za učenjem jezika susjeda** održana s roditeljima iz svih osnovnih škola-uzora s ciljem omogućavanja spoznaje različitih strategija za izučavanje jezika „susjeda“ kao i spoznaje barijera koje to onemogućavaju.
- **Dvije obuke sa članovima SIT-a iz škola-uzora** održane su sa SIT-ovima iz svih osnovnih i srednjih škola-uzora s ciljem izgradnje grupne kohezije i suradnje među članovima SIT-a svake škole.
- **Dvije obuke za produkciju multimedijalnih internet sadržaja u kontekstu međuetničke integracije u obrazovanju** održane sa ciljem da se realizatorima aktivnosti u školama-uzorima obezbjede osnovne vještine i znanja za kreiranje multimedijalnih sadržaja.

Pilotiranje s radionicama za usvajanje jezika sa đacima iz prvog razreda u OŠ „Petar Zdravkovski Penko“ iz Skoplja.

- **Organizovane četiri priredbe u školama-uzorima** povodom 7-og marta, Dana albanskog nastavnika i 8-og marta, Dana žene na kojima su realizovane integrisane tačke od strane učenika različitih jezika nastave.
- **Realizovane aktivnosti s inicijativom roditelja**, u OŠ „Bratstvo Jedinstvo“ iz Ohrida – proslava Letnika, u OŠ „Sande Šterjoski“ u Kičevu – izradnja papirnatih ukrasa povodom dana proljeća, u SEŠ „Gostivar“ – sportski turnir u malom fudbalu i mnoge druge aktivnosti.
- **Radionice sa SIT-ovima iz partnerskih škola-uzora** održane sa ciljem razvoja strategija daljeg realizovanja projektnih aktivnosti, kao i sagledavanja efekata projektnih aktivnosti.
- **Tri promotivna događaja u školama-uzorima** održala su se u Kumanovu, Ohridu i Gostivaru na kojima su se promovisale aktivnosti i produkti preko sajamskih štandova, uz prikazivanje multimedijalnih sadržaja iz svih preuzetih aktivnosti u školama koje su u okviru PMIP-a i nastupe integrisanih timova za određene kulturno-zabavne tačke. Događajima je prisustvovao veliki broj nastavnika, učenika, roditelja kao i predstavnika lokalnih obrazovnih institucija.
- **Realizovana samoevaluacija partnerskih škola-uzora** u Kumanovu sa 60 učenika, 30 roditelja i svim nastavicima kao ispitanicima nakon čega su rezultati obrađeni od strane tima PMIP-a i prezentovani na radnom sastanku.

Pilotiranje s radionicama za usvajanje jezika sa đacima iz prvog razreda u OŠ „Petar Zdravkovski Penko“ iz Skoplja.

PODSTRIJEK ZA ŠKOLE

- **Poziv za prijavu** dostavljen do 138 srednjih i osnovnih škola iz 30 općina koje imaju pravo da apliciraju na izboru 10 novih škola u okvirima aktivnosti Komponente 4 za 2014.
- **Odabrane su tri škole-uzori koje će biti uključene u Komponentu 4 u 2014. godini** kroz definisanje kriterija za rangiranje škola-uzora po čemu je ocijenjeno svih šest škola-uzora i odlučeno da se uključe OŠ „Bratstvo Jedinstvo“ iz Ohrida; OŠ „Sande Šterjoski“ iz Kičeva i SEŠ „Gostivar“ iz Gostivara kao najbolje ocijenjene.
- **Odabranih 10 škola biće uključene u djelatnostima iz Faze 3 Komponente 4** od 99 aplikacija u školama (odziv od 70%). Od strane radne grupe kroz sumiranje rezultata dobijene su najbolje rangirane škole.

Odabrane škole iz Komponente 4 – Faza 3

1	Pelagonija	Prilep	Topolčani	OŠ	Krume Volnaroski
2	Skopje	Kisela Voda	Dračevo	OŠ	Kuzman Šapkarev
3	Polog	Gostivar	Čajle	OŠ	Čajla
4	Pelagonija	Krivogaštani	Obršani	OŠ	Jonče Smugreski
5	Skoplje	Đorče Petrov	Skoplje	OŠ	Đorče Petrov
6	Skoplje	Ilinden	Ilinden	OŠ	Goce Delčev
7	Pelagonija	Kruševo	Kruševo	OŠ	Naum N. Borče
8	Jugoistok	Bogdanci	Bogdanci	OŠ	Bogdanci
9	Polog	Vrapčište	Vrapčište	OŠ	Vrapčište (Čede Filiposki)
10	Jugozapad	Debar	Dolno Kosovrasti	OŠ	Riste Ristevski

- **Formirani timovi za renoviranje škola (TRŠ)** u 10 škola iz Faze 3 i u tri škole-uzora i održani uvodni sastanci.
- **Obuke za TRŠ za održavanje škola** bile su sprovedene u svih 13 škola iz Faze 3 sa Fokusom za identifikovanje neophodnosti i potreba za renoviranjem, definisanjem prioriteta i pripremom za prijavu za renoviranje.
- **Obuke TRŠ-a za održavanje škola** održane su u istim školama sa fokusom na pripremu za godišnje planove i budžete za održavanje škola i prikupljanje dodatnih sredstava.
- **Izvršen tehnički prijem u OŠ Nikola Karev u općini Kočani** na aktivnostima izgradnje glavnog ulaza u školsku zgradu u OŠ Nikola Karev u općini Kočani finansirane od strane MON/OKI-ija.
- **Pripremljen zajednički plan za zaštitu životne sredine** pri aktivnostima za renoviranje škola koje bi mogle imati potencijalan negativan utjecaj. Plan je dostavljen i odobren od strane USAID-a. Aktivnosti za renoviranjem u školama obuhvaćene u radu na Komponenti 4 u 2014. godini odvijajuće se u skladu sa ovim planom za zaštitu životne sredine.
- **Zahtjevi za renoviranje prioriternih projekata** pripremljeni su i dostavljeni od strane svih 13 škola u Fazi 3.

- **Memorandum o suradnji** potpisani sa gradonačelnicima općina i direktorima škola s ciljem renoviranja osam škola u Fazi 3 čime sve uključene strane preuzimaju dio djelatnosti u procesu renoviranja.
- **Raspisani javni tenderi za izbor najpovoljnijeg izvođača** aktivnosti za renoviranje osam škola, a za tri tendera organizovano je javno otvaranje ponuda.

Potpisivanje Memoradnuna o suradnji za preuzimanje obveza pri izvođenju projekta za renoviranje u OŠ „Gjorče Petrov“, Skoplje.

Očekujemo vaše priče, događaje, novosti...

Kontaktirajte nas i spodijelite na adresu: ul. Kozle 1-b, 1000 Skopje, info@mcgo.org.mk

INFORMATOR

Jun 2014

DIREKTNO OD PMIP-a

6

Obuka za procjenu školskih objekata kojoj su prisustvovali predstavnici iz OŠ „Sande Šterjoski“ iz Kičeva, OŠ „Bratstvo Jedinstvo“ iz Ohrida i Riste Risteovski iz sela Kosovrasti.

Svečano presjecanje vrpce čime se obilježava kraj procesa renoviranja u osnovnoj školi „Gjorgji Sugarev“ iz Bitole.

JESTE LI VEĆ ZNALI?

Facebook-stranici USAID Makedonija zajedno sa Pakistanom, Nepalom i Jordanom su vodeće zemlje s najviše posjeta.

Do sada imamo više od 16,000 lajkova.

Nastavite posjećivati Facebook-stranu USAID Makedonija i

Projekt USAID-a za međuetničku integraciju u prosvjeti implementiran je u partnerstvu s sedam lokalnih organizacija:

Centar za ljudska prava i razrješavanje konflikta, Ljoja, Sumnal, Multimedia, Moja karijera, Makedonski institut za medije i Omladinski obrazovni forum.

KORISNI SAVJETI

Naš web-portal

www.pmio.mk

Nudi informacije povezane s događajima, pričama i mogućnostima u vezi USAID

Projekta za međuetničku integraciju u prosvjeti zahvaljujući našem Projektnom timu i suradnicima.

Molimo pogledajte!

I tamo smo prisutni s našim uspješnim pričama!

NEŠTO NEOBAVEZUJUĆE IZ PMIP-a

Povodom 8. marta Magdalena i Artiana, đaci koji su bili dio kreativnih radionica u srednjoj školi „Arseni Jovkov“, govore o prijateljstvu koje je nastalo među njima za vrijeme aktivnosti radionica.

Informacije date u ovom informatoru nisu zvanične informacije Vlade Sjedinjenih Američkih Država i ne predstavljaju gledišta ili stavove Agencije Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.